

**โครงการจัดตั้งธนาคารขยะ**  
**เทศบาลตำบลชากไทย อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี**

\*\*\*\*\*

**๑.ชื่อโครงการ**

**โครงการจัดตั้งธนาคารขยะ**

**๒.หลักการและเหตุผล/ความเป็นมา**

สืบเนื่องมาจากเทศบาลตำบลชากไทย ได้ดำเนินการโครงการจัดตั้งธนาคารขยะตำบลชากไทย ในปี ๒๕๕๖ และเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของโครงการและสนับสนุนการดำเนินงานของธนาคารขยะและจากสภาพปัจจุบันชุมชน บ้านเรือนที่อยู่อาศัย เริ่มมีปัญหาในเรื่องของการบริหารจัดการขยะที่นับวันคนจะมากขึ้น พร้อมๆกับปริมาณขยะที่เพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัวและไม่มีการแยกขยะก่อนนำมาทำลายอย่างถูกวิธี โดยมีการกำจัดขยะแบบรวมศูนย์ คือ มีการจัดเก็บรวบรวมจากหลายพื้นที่แล้วนำไปทิ้ง ณ จุดเดียวกัน ทำให้เกิดการกำจัดไม่ทันขยะล้นที่จัดเก็บ ซึ่งนับวันจะก่อปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมและระบบสาธารณสุขของชุมชนทำให้ดูแล้วชุมชน บ้านเรือนไม่น่าอยู่อาศัย ซึ่งถ้าหากมีการจัดการขยะที่ถูกต้องโดยแต่ละครัวเรือนช่วยกันแยกขยะและกำจัดให้ถูกวิธีตามชนิดของขยะหรือการนำกลับมาใช้ใหม่จะเป็นการลดปริมาณขยะได้มากและช่วยทำให้สิ่งแวดล้อมในบ้านและชุมชนน่าอยู่สะอาด ลดแมลงวันซึ่งเป็นพาหะนำโรค ลดกลิ่นเหม็นและเหตุรำคาญต่างๆ จากขยะที่เกิดขึ้นในครัวเรือน ที่สำคัญสามารถนำขยะเหล่านั้นกลับมาใช้ใหม่ได้หรือนำมาขายได้ รวมทั้งสามารถนำมาทำน้ำหมักชีวภาพเพื่อบำรุงดินหรือเพื่อประโยชน์อื่นๆ ดังนั้นเพื่อให้ประชาชนในตำบลชากไทยตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดบ้านเรือนให้ถูกหลักสุขาภิบาลและการจัดการขยะในครัวเรือนได้ถูกต้อง ส่งเสริมพฤติกรรมที่ต้องในการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ ซึ่งมีสาเหตุจากน้ำและอาหารเป็นสื่อ และเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นความหวังหนึ่งที่ต้องการสร้างให้เกิดความตระหนัก ความเข้าใจในการคัดแยกขยะ เพื่อนำไปสู่การจัดการอย่างถูกวิธีและนำไปสู่กิจกรรมธนาคารขยะ ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือและพร้อมใจกันฝึกฝนอย่างใส่ใจและเกิดประโยชน์โดยตรงและทันที

**๓.วัตถุประสงค์**

๑. ลดปริมาณขยะเปียก ลดกลิ่นเหม็นก่อเหตุรำคาญที่เกิดจากการทิ้งขยะรวมกันในถัง
๒. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อลดปริมาณขยะที่ต้องนำไปทำลายในสถานที่กำจัดขยะที่ปัจจุบันมีพื้นที่กำจัดไม่เพียงพอและประหยัดงบประมาณการกำจัดขยะ
๓. เพื่อส่งเสริมให้การแยกขยะ เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ ทำปุ๋ยหมักชีวภาพ แยกขยะรีไซเคิลไว้ขาย และแยกขยะที่เหลือกำจัดให้ถูกวิธีของขยะแต่ละชนิดก่อนนำทิ้งลงถัง
๔. เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดบ้านเรือนให้สะอาดและมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
๕. สนับสนุนส่งเสริมประชาชนและกลุ่มประชาชนให้มีรายได้เสริมจากการคัดแยกขยะในครัวเรือนขาย
๖. เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการปรับปรุงสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในชุมชน
๗. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน และประชาชนในลักษณะกลุ่มออมทรัพย์

**๔.เป้าหมาย**

- ครัวเรือน/ ชุมชน/หมู่บ้าน/กลุ่มหรือองค์กร หมู่ที่ ๑-๘ ตำบลชากไทย
- โรงเรียนบ้านเนินมะหาดและโรงเรียนบ้านชากไทย

**๕.ระยะเวลาดำเนินการ**

- ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗

## ๖. การดำเนินการ

๑. เขียนโครงการเสนอนายกเทศมนตรีตำบลชากไทย
๒. ประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้อง
๓. ประชุมร่วมกับประชาคมของหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อสะท้อนสภาพปัญหาด้านขยะและแนวทางการจัดการขยะของหมู่บ้าน/ชุมชนนั้นๆ เพื่อให้ทราบสภาพที่แท้จริงและการจัดการบ้านเรือนในหมู่บ้าน/ชุมชน และร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหา โดยให้เน้นถึงการมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน/ชุมชนในเรื่อง การจัดการขยะในหมู่บ้าน/ชุมชนและแนวทางการจัดการขยะ โดยค้นหาตัวแทนหรือผู้สนใจเข้าร่วมโครงการเพื่อดำเนินงานเป็นตัวอย่างในระดับครัวเรือน และพัฒนาเป็นอาสาสมัคร รับผิดชอบการคัดแยกขยะ และตกลงกติกาการดำเนินงานของกลุ่มให้ชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการจัดการกลุ่มหรือบริหารงบประมาณหากมีการจัดตั้งธนาคารขยะ โดยผู้สนใจที่เข้าร่วมโครงการในครัวเรือน จะมีการแยกขยะเป็นชนิด โดยแบ่งเป็น
  - ขยะสดที่เป็นเศษอาหาร มีการกำจัดโดยทิ้งใส่ถังหมักที่มีกากน้ำตาล เพื่อเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพนำไปบำรุงดิน หรือพัฒนาเป็นน้ำหมักไล่แมลงรดพืชผัก ต้นไม้ที่ปลูกในสวนหรือไร่นา
  - ขยะแห้ง ให้มีการคัดแยกแต่ละชนิดในครัวเรือน พลาสติก กระดาษ แก้ว อาจแยกขยะใส่ภาชนะที่จัดเก็บหรือใช้กระสอบปุ๋ยเก็บไว้แล้วทำการนัดหมายสมาชิกกลุ่มมารวมขยะ เพื่อจดบันทึกน้ำหนักขยะ ของแต่ละครัวเรือนพร้อมนัดหมายรถรับซื้อขยะเข้ามาซื้อขยะรีไซเคิลในชุมชนและนำเงินที่ได้บริหารจัดการตามข้อตกลงของกลุ่ม
๔. จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะชุมชนและจัดตั้งธนาคารขยะ ในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน หมู่ที่ ๑-๘ ตำบลชากไทย เช่น กลุ่มออมทรัพย์ ผู้สูงอายุ สภาเด็กและเยาวชน องค์กรสวัสดิการชุมชน กรรมการหมู่บ้าน วัด โรงเรียน เป็นต้น แบ่งออกเป็น ๒ ระยะ และนำศึกษาดูงานองค์กรที่ดำเนินงานแล้วประสบความสำเร็จ พร้อมสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่ทำงานดำเนินงาน
๕. รับผิดชอบร่วมกันกับชุมชน การจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณบ้านและชุมชนให้น่าอยู่ และปลูกจิตสำนึกสมาชิกให้ตระหนักในการรักษาความสะอาด การตัดแต่งต้นไม้เศษวัสดุภายในบ้านและหน้าบ้านตนเองและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง โดยแบ่งพื้นที่เป็นหมู่บ้านๆ เวียนเป็นเวรในวันรณรงค์หรือพร้อมกันทั้งหมู่บ้านแล้วแต่ข้อตกลงของหมู่บ้าน
๖. จัดให้มีการประกาศรางวัลเกียรติคุณ สำหรับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการที่มีการบริหารจัดการขยะในครัวเรือนอย่างครบวงจร
๗. ดำเนินกิจกรรมธนาคารขยะเทศบาลตำบลชากไทยและธนาคารขยะโรงเรียนบ้านชากไทย
๘. ติดตามและประเมินผล

## ๗. งบประมาณและทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงาน

แผนงานเคหะและชุมชน งานกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล หมวดค่าใช้สอย ประเภทรายจ่าย เกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ โครงการจัดตั้งธนาคารขยะ จำนวน ๕๐,๐๐๐.- บาท(-ห้าหมื่นบาทถ้วน-)(ตามเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๕๗)

## ๘. การประเมินผล

โดยประเมินผลเฉพาะหมู่บ้านหรือชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ

๑. จำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ
๒. ครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการมีการแยกขยะที่ถูกต้องและมีบริเวณบ้านที่สะอาด
๓. มีการผลิตน้ำหมักต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น
๔. ปริมาณขยะที่เข้าสู่ธนาคารขยะ

### ๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ประชาชนเรียนรู้วิธีการกำจัดขยะที่ถูกต้องถูกชนิดและเข้าใจคุณค่าของสิ่งต่างๆว่าวัสดุบางประเภทสามารถนำไปใช้ประโยชน์หลายครั้งหรือสามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้

๒. ปริมาณขยะในชุมชนลดลง และมีน้ำหมักชีวภาพเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพนำไปบำรุงดิน หรือพัฒนาเป็นน้ำหมักไล่แมลงรศพืชผัก ต้นไม้ ที่ปลูกในสวนหรือไร่นา

๓. สร้างทัศนคติให้กับประชาชน เพื่อร่วมกันดูแลรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเรือนในชุมชน

๔. กำจัดขยะที่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์พาหนะนำโรค เช่น แมลงสาบ แมลงวันและหนู

### ๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

งานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สำนักปลัดเทศบาล เทศบาลตำบลชากไทย

### ๑๑. ผู้เขียน/เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....อมรรัตน์ ภิรมย์ชม.....ผู้เขียน/เสนอโครงการ  
(นางสาวอมรรัตน์ ภิรมย์ชม)  
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

### ๑๒. ผู้เสนอโครงการ

.....  
.....

ลงชื่อ.....นริศรา คงมั่น.....ผู้เสนอโครงการ  
(นางนริศรา คงมั่น)  
หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล

### ๑๓. ผู้เห็นชอบโครงการ

.....  
.....

ลงชื่อ พ.จ.อ.....ชุตินันท์ บุญขำ.....ผู้เห็นชอบโครงการ  
(ชุตินันท์ บุญขำ)  
ปลัดเทศบาลตำบลชากไทย

### ๑๔. ผู้อนุมัติโครงการ

.....  
.....

ลงชื่อ.....เรวัต นิยมวงศ์.....ผู้อนุมัติโครงการ  
(นายเรวัต นิยมวงศ์)  
รองนายกเทศมนตรี ปฏิบัติราชการแทน  
นายกเทศมนตรีตำบลชากไทย